

Jatkuvan oppimisen markkinat Suomessa

julkisen ja yksityisen roolit ja yhteiset haasteet

Kirsi Siltanen, asiantuntija
Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI

25.8.2022

Pohjana juuri valmistunut TEAS-tutkimushanke

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2022:x

Jatkuvan oppimisen koulutusmarkkinat Suomessa

Markkinan kokonaiskuvan
hahmottelua

Kirsi Siltanen, Marika Koramo, Eeva Majalahti, Keimo Sillanpää, Tommi
Ålander, Juho Nyman, Tapio Varmola, Kristiina Erkkilä & Tommi Ranta

Esityksen kolme asiaa:

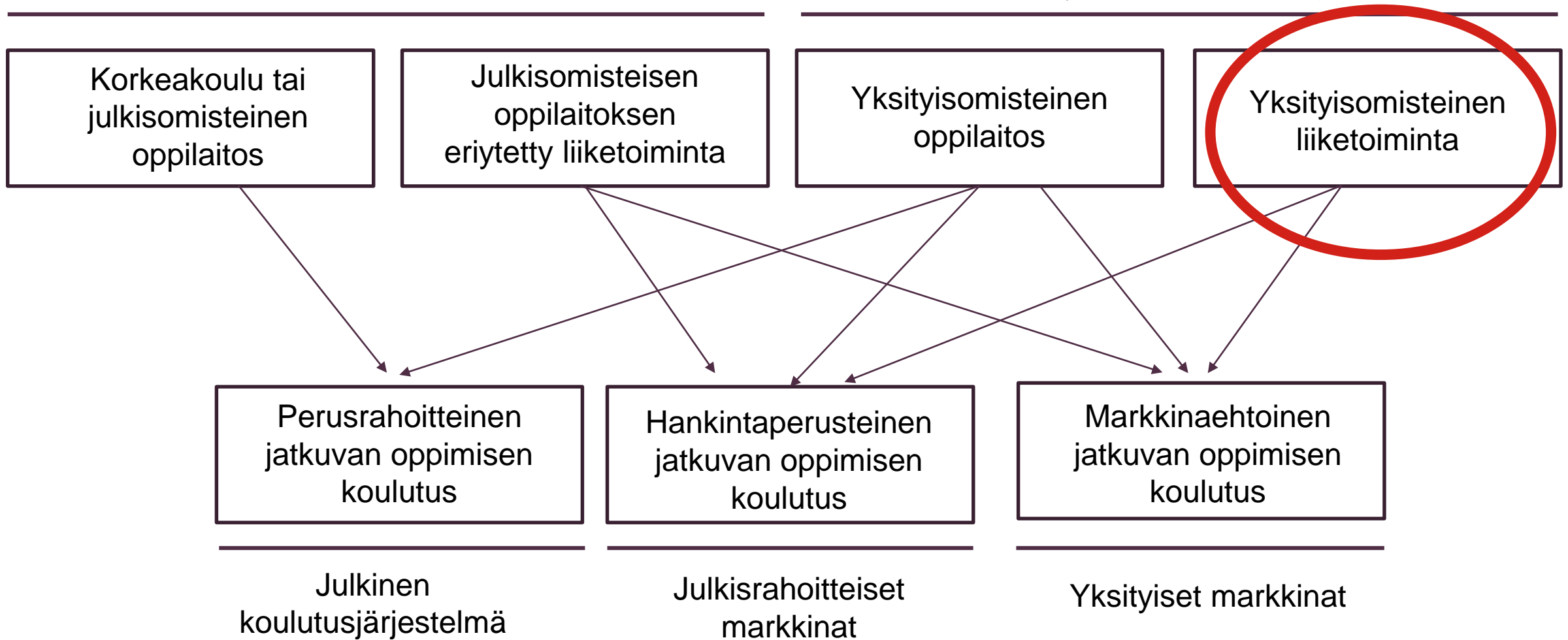
- 1. Jatkuvan oppimisen koulutusmarkkinoilla on merkittävä määrä yksityistä liiketoimintaa**
- 2. Julkisen ja yksityisen roolit määrittyvät ilman keskustelua ja keskustelijoita**
- 3. Onko jatkuvan oppimisen koulutusmarkkina kehittynyt vai kehittymätön?**

**Jatkuvan oppimisen
koulutusmarkkinoilla on
merkittävä määrä
yksityistä liiketoimintaa**

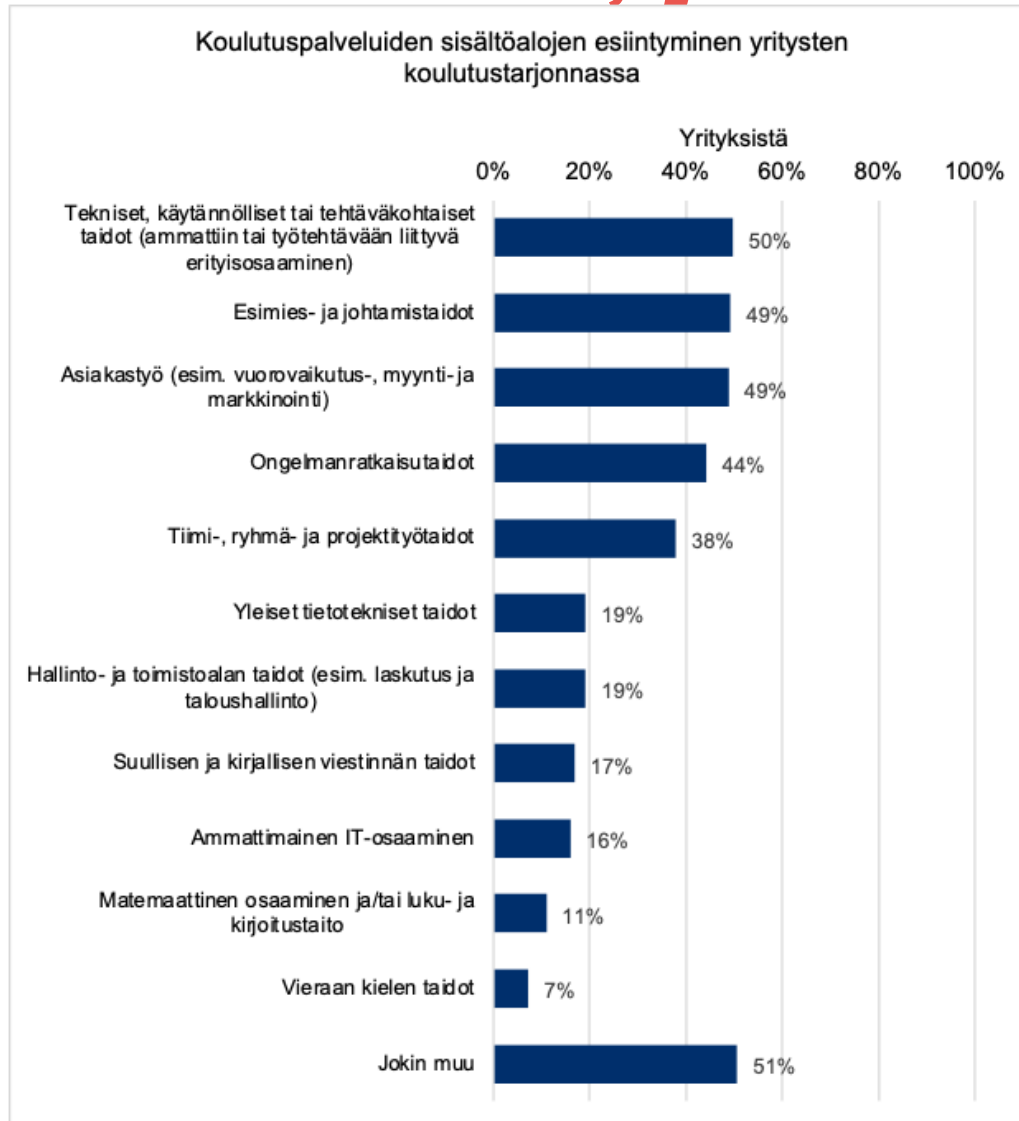
Julkinen ja yksityinen markkina sekoittuvat

Julkisomisteiset toimijat

Yksityisomisteiset toimijat

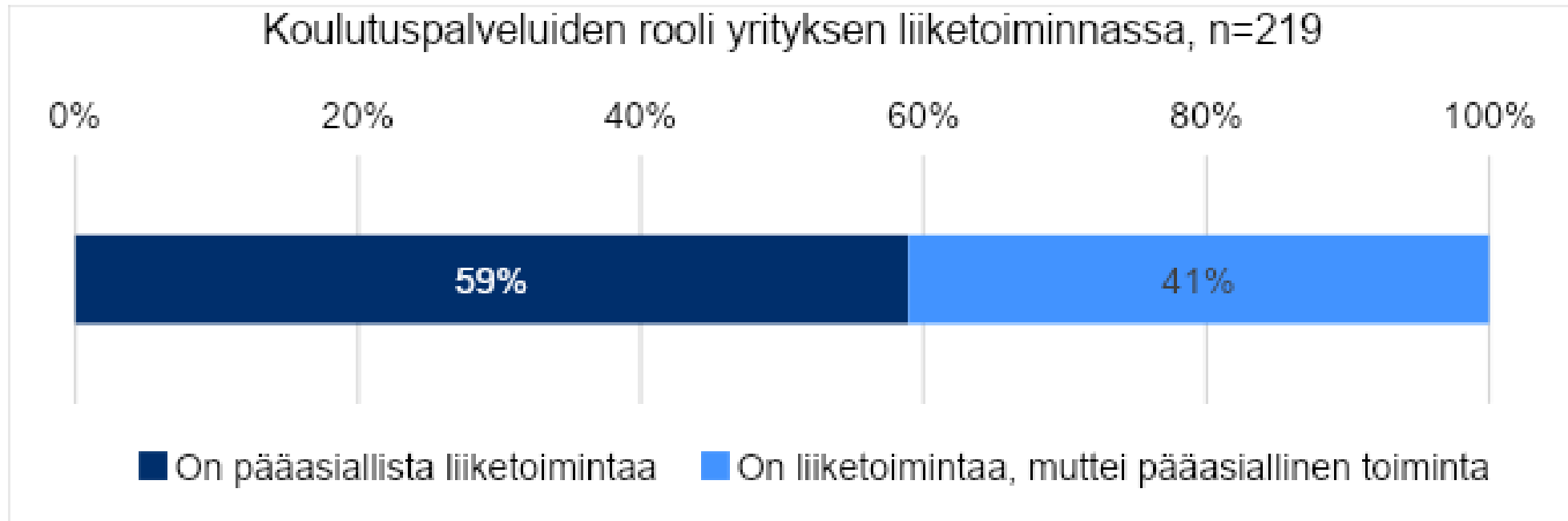

Markkinaehtoinen koulutus tuottaa osaamista, jolla on markkinakysyntää

- Yksityisten yritysten tarjoamat koulutuspalvelut eivät vahvasti keskity tietyille sisältöalueille, vaan muodostavat useita erillisiä, osin hyvin tarkkarajaisia markkinasegmenttejä
- markkinaehtoista koulutustarjontaa on erityisen paljon yritysten ja muiden organisaatioiden johdon koulutukseen.
- lisäksi markkinaehtoista koulutusta on tarjolla erilaisten pätevyyksien tai sertifikaattien suorittamiseen

Koulutusyritykset eivät muodosta yhtenäistä toimialaa

- Lähes kaikki yritykset, joilla koulutuspalvelut on pääasiallista liiketoimintaa, ovat toimialoilta 70 'Pääkonttorien toiminta; liikkeenjohdon konsultointi' sekä 85 'Koulutus'
- Sivutoimista koulutustoimintaa on lähes kaikilla toimialoilla

Yksityiset jatkuvan oppimisen koulutusmarkkinat ovat vähintään yhtä suuret kuin julkiset

- Koulutuspalveluiden keskimääräinen liikevaihto oli vastaajajoukossa n. 1 m €, korkeimmillaan kymmeniä miljoonia euroja.
- Mediaani oli 32 000 euroa, mikä kuvaa, että vastaajajoukossa on merkittävä määrä pieniä yrityksiä
- Monille yrityksille koulutusliiketoiminta täydentää tuotemyyntiä, palvelutoimintaa (esim. konsultointia) tai sillä on markkinoinnin tai yhteiskuntavastuun kaltaisia funktioita
- Aineistoista eri oletuksilla estimoituna yksityisen koulutusliiketoiminnan liikevaihto on **joistakin sadoista miljoonista miljardiin euroon.**

**Julkisen ja yksityisen
roolit määrittyvät ilman
keskustelua ja
keskustelijoita**

Yksityiset yritykset eivät pääosin koe kilpailevansa julkisen koulutusjärjestelmän kanssa

- Julkisen tarjonnan laajuuden vuoksi yksityistä tarjontaa jää syntymättä
- Koulutustarjoajat pitävät laajaa julkista koulutustarjontaa suomalaisen yhteiskunnan ominaisuutena, ei varsinaisena markkinahaittana
- Yritysten palveluiden rooliksi muotoutuu julkisen koulutustarjonnan täydentäminen
- Kilpailuneutraliteetin toteutumisesta on huolehdittava niissä markkinoiden osissa, joissa toimii sekä yksityis- että julkisomisteisia toimijoita

Puuttuu keskustelu, mutta myös keskustelijat

- Jo lähtökohtaisesti koulutuksen rooli ostettavana ja myytävänä hyödykkeenä jää jatkuvan oppimisen kehittämisessä toistuvasti tunnistamatta.
- Kokonaisuudessaan jatkuvan oppimisen koulutusmarkkinoilta puuttuu keskustelu yksityisen ja julkisen rooleista ja esimerkiksi rahoituksen vastuista
- Jatkuvan oppimisen tietopohja on heikko erityisesti yksityisen, mutta myös julkisen osalta.
- Yksityiset koulutustoimijat eivät suurelta osin tunnista itseään osaksi koulutusmarkkinoita, eikä heitä voi myöskään kattavasti tunnistaa ulkopuolelta

Koska koulutusmarkkinoilla ei ole yhtenäistä osaamisen tunnistamisen järjestelmää, on yksityisiltä markkinoilta hankittu osaaminen vaikeasti mitallistettavissa ja vertailtavissa.

Tutkimuksen haastatteluaineiston havainto

**Onko jatkuvan oppimisen
koulutusmarkkina
kehittynyt vai
kehittymätön?**

Suuri osa jatkuvan oppimisen tarpeesta täytetään tutkintokoulutuksessa, mikä ei ole koulutusjärjestelmän tai yksilön kannalta tarkoituksenmukaista.

OECD 2020

Onko tarjontaa paljon vai vähän?

- Yksityisen koulutustarjonnan volyymi on joistakin sadoista miljoonista miljardiin
- Julkisen jatkuvan oppimisen tarjonnan (korkeakoulut ja ammatillinen koulutus) volyymi on n. 160-170 miljoonaa euroa
- Julkisten koulutustoimijoiden markkinaehtoisen tarjonnan volyymi on estimoituna 170-230 miljoonaa euroa
- Vapaan sivistystyön osuus valtion budjetista on 160 miljoonaa euroa

Verrokkina: ammatillisen koulutuksen volyymista puolet kohdentuu yli 25-vuotiaille opiskelijoille. Ammatillisen koulutuksen vuotuiset kustannukset ovat kokonaisuudessaan 1,9 miljardia euroa (2020).

Suurten yritysten jatkuvan oppimisen tarpeissa kotimaisella tarjonnalla, sen paremmin julkisella kuin yksityiselläkään, ei ollut roolia.

Karma-hankkeen tapaustutkimusten havainto

Vastaako tarjonta kysyntää?

- Tapaustutkimusten kolme suuryritystä hyödyntävät kaikki 70-20-10-mallia
- 70% oppimisesta tapahtuu työssä, työtehtäviin sidottuna ja työn osana
- 20% oppimisesta tapahtuu vertaisoppimisena
- 10% järjestetään erillisinä koulutuksina, hankittuina tai itse tuotettuina
- Markkinoilta hankittaviin koulutuksiin kohdistuu suuria vaikuttavuus-, skaalautuvuus- ja laatuodotuksia, joita kotimainen tarjonta ei täytä.

Jatkuvan oppimisen koulutuksen on tuotettava paljon lisäarvoa, jotta lyhytkin koulutus on kannattava investointi niin yrityksille kuin yhteiskunnalle. Jatkuvan oppimisen on oltava maailman huippua jatkuvana oppimisena, ei tutkintokeskeisen koulutusjärjestelmän lapsipuolena.

Karma-hankkeen johtopäätöksiä.

Kiitos!

www.mdi.fi/karma